

OPIS BADANIA OBUT 2012

CEL BADANIA

Podstawowym celem Ogólnopolskiego badania umiejętności trzecioklasistów jest umożliwienie szkołom otrzymania dodatkowych informacji o poziomie wiadomości i umiejętności posiadanych przez ich uczniów kończących klasę trzecią oraz materiałów mogących stać się podstawą do refleksji nad sposobem funkcjonowania szkoły i sposobami doskonalenia jej codziennej praktyki. Cel ten zostanie zrealizowany przez:

1. przekazanie wszystkim zgłoszonym do badania szkołom profesjonalnych narzędzi – testów z języka polskiego i z matematyki pozwalających uczniom na zaprezentowanie umiejętności zdobywanych podczas codziennej nauki w szkole, na zastosowanie posiadanej wiedzy w sytuacjach nietypowych oraz na wykazanie się dodatkowymi umiejętnościami;
2. dostarczenie tym szkołom, które prześlą informacje o uczniowskich rozwiązaniach zadań, raportów na temat osiągnięć poszczególnych uczniów, klas i szkoły umożliwiających m.in. wnioskowanie o problemach z opanowaniem wiedzy w poszczególnych obszarach przez uczniów oraz o ich szczególnych predyspozycjach i możliwościach a także dokonywanie porównań wyników w obrębie szkół o podobnej lokalizacji, czy wszystkich szkół biorących udział w badaniu;
3. opublikowanie ogólnopolskiego raportu zawierającego opis wyników badanej populacji trzecioklasistów oraz wskazania, jak interpretować wyniki uczniów, klas i szkół i jak wykorzystywać je w planowaniu pracy dydaktycznej;
4. udostępnienie po trzech latach kalkulatora EWD, który umożliwi zestawienie wyników badania trzecioklasistów z ich wynikami ze sprawdzianu pozwalające dyrektorom szkoły na policzenie Edukacyjnej Wartości Dodanej, czyli efektywności pracy w klasach 4-6 dla swojej szkoły.

Testy OBUT badają umiejętności z Podstawy programowej kształcenia ogólnego, m.in.:

- o zapisane w celach kształcenia ogólnego w szkole podstawowej, np. zdobycie przez ucznia umiejętności wykorzystania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
- o wymienione jako najważniejsze umiejętności zdobywane przez ucznia w trakcie kształcenia ogólnego w szkole podstawowej:
  - czytanie – rozumiane zarówno jako prosta czynność oraz jako umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów (...),
  - myślenie matematyczne – umiejętność korzystania z podstawowych narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz prowadzenia elementarnych rozumowań matematycznych,
  - umiejętność komunikowania się w języku ojczystym (...), zarówno w mowie, jak i w piśmie;
- o wymienione jako treści nauczania edukacji polonistycznej i edukacji matematycznej na I etapie kształcenia.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

ZASADY ZGŁOSZENIA SZKOŁY DO BADANIA I JEGO PRZEBIEG

1. Do badania może przystąpić każda szkoła podstawowa z terenu całej Polski. Zgłoszenia dokonuje dyrektor szkoły.
2. Deklaracje przystąpienia do badania są przyjmowane przez CKE za pośrednictwem Internetu na stronie projektu www.obut.edu.pl od 1 września do 31 października 2011 roku.
3. Na stronie internetowej projektu dostępne będą aktualizowane na bieżąco informacje o badaniu. Będzie tam można uzyskać odpowiedzi na wszystkie dodatkowe pytania związane z badaniem.
4. Badanie odbędzie się 22 maja 2012 r. We wszystkich oddziałach klasy trzeciej w szkole uczniowie powinni rozpocząć i zakończyć wykonywanie testów o tej samej godzinie.
5. Przed badaniem dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba wprowadzi on-line do specjalnego programu komputerowego WPP dane trzecioklasistów i nauczycieli przeprowadzających badanie.
6. Badanie na terenie szkoły, które powinno odbyć się w salach, w których uczniowie uczą się na co dzień, przeprowadzą osoby wskazane przez dyrektora szkoły – wychowawcy klas lub znani dzieciom pedagodzy.
7. Badanie polega na wypełnieniu przez uczniów dwóch testów, z których jeden mierzy wiadomości i umiejętności z języka polskiego, a drugi z matematyki. Czas przeznaczony na czynności organizacyjne i wypełnienie jednego testu to godzina lekcyjna (45 minut). Pomiędzy testami przewidziana jest 15 minutowa przerwa.
8. Wszyscy uczniowie rozwiązują testy w wersji standardowej – nie przewiduje się testów dostosowanych. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych mogą zostać zwolnieni przez dyrektora szkoły z udziału w badaniu lub mogą przystąpić do badania w dostosowanych do ich potrzeb warunkach.
9. W przeddzień badania zostaną dostarczone do szkół zeszyty testowe dla wszystkich uczniów klasy trzeciej oraz instrukcja przeprowadzenia badania. Instrukcja ta będzie też dostępna przed badaniem na stronie internetowej.
10. Po zakończeniu badania, w dniach 22–29 maja, wyznaczone przez dyrektora szkoły osoby wprowadzą do programu WPP informacje o rozwiązaniach przez uczniów poszczególnych zadań.
11. Zasady przekazywania informacji o rozwiązaniach zadań oraz instrukcja obsługi programu WPP zostaną dostarczone do szkoły wraz z testami, a wcześniej będą dostępne na stronie projektu.
12. Po wprowadzeniu i wysłaniu do CKE danych szkoła otrzyma pierwsze raporty klasowe z wynikami uzyskanymi przez uczniów poszczególnych oddziałów.
13. Dane na temat wyników uzyskanych przez uczniów danej szkoły, także w odniesieniu do wyników badanej populacji, oraz rekomendacje będą dostępne za pośrednictwem kodowanego serwisu dla dyrektorów szkół (dostęp do nich będzie miał tylko dyrektor danej szkoły). Przed zakończeniem roku szkolnego każda szkoła otrzyma raport ogólnopolski zawierający szczegółowe omówienie wyników badań na poziomie krajowym i regionalnym oraz wskazówki, przede wszystkim dla nauczycieli klas 1-3 oraz nauczycieli języka

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

- polskiego i matematyki klas 4-6, jak interpretować i wykorzystywać wyniki uczniów w doskonaleniu pracy szkoły. Raport ten będzie także dostępny na stronie projektu.
14. Dla potrzeb badania szkoły będą identyfikowane za pomocą kodów używanych podczas sprawdzianu oraz nadanych OBUT ID, a uczniowie za pomocą numeru wpisu do księgi uczniów szkoły.
  15. Dyrektorzy szkół i wychowawcy oddziałów klasy trzeciej proszeni są o powiadomienie uczniów o badaniu – jego celu, terminie i warunkach przeprowadzenia oraz zapewnienie odpowiednich warunków do przeprowadzenia badania. Dyrektorzy szkół powinni zagwarantować, aby wokół badania nie została stworzona atmosfera egzaminacyjna i zostało ono wpisane w rytm codziennej pracy uczniów.
  16. W roku 2015, po napisaniu przez biorących udział w tegorocznym badaniu trzecioklasistów sprawdzianu w klasie szóstej, CKE przekaze szkołom kalkulator EWD, który pozwoli na obliczenia Edukacyjnej Wartości Dodanej dla drugiego etapu kształcenia w każdej szkole.

INFORMACJE DODATKOWE

Zadaniem badania jest dostarczeniu szkołom jednej z wielu informacji o pracy dzieci i nauczycieli. Jednakże **jeden test o niczym nie może przesądzać. To nauczyciele i dyrektorzy dysponują szeroką wiedzą na temat swoich uczniów, a udział w badaniu daje szansę, aby ją wzbogacić, zwrócić uwagę na potencjał dzieci oraz zapoznać się z sugestiami, w jaki sposób go wykorzystywać.** Przygotowywane zostaną raporty dla klas i szkół (udostępniane jedynie poszczególnym szkołom), nie będzie osobnych zaświadczeń czy raportów dla pojedynczych uczniów, ponieważ trudno wyciągać miarodajne wnioski o poziomie umiejętności dziecka na podstawie rozwiązania przez niego pojedynczych zadań z danego obszaru. Przedstawione w raporcie klasowym wyniki każdego ucznia oraz znajomość sposobu rozwiązania przez niego poszczególnych zadań (co będzie możliwe dzięki ocenianiu testów przez nauczyciela, a nie przez zewnętrznych egzaminatorów), mogą być cenną, dodatkową informacją o jego umiejętnościach. Bardziej prawomocne jest wnioskowanie o poziomie umiejętności całej klasy, które może okazać się przydatne także nauczycielom pracującym z nią w kolejnych latach. Pomocą w tym będą raporty czerwcowe dla klas i szkół, a przede wszystkim raport ogólnopolski.

Refleksje i propozycje dla nauczycieli klas I-III, wynikające z prowadzonych od 2007 roku na próbach losowych badań trzecioklasistów, znajdują się na stronie projektu „Badania umiejętności podstawowych uczniów trzecich klas szkoły podstawowej” (www.trzecioklasista.edu.pl), w szczególności w zakładce „Dla nauczycieli”.

Rodzice uczniów, zainteresowani wspieraniem swoich dzieci w rozwoju i ich osiągnięciami, znajdą wiele interesujących materiałów na stronie projektu www.trzecioklasista.edu.pl w zakładce „Dla Rodziców”.